

στον της αληθείας και ἐρρήθησαν μόνον ἔνεκα ιδιωτισμοῦ τοῦ ὕφους, ἵνα διὰ τούτων δειχθῶσιν οἱ λέγοντες ταῦτα νεωτεριστὰι καὶ ἀνορθωταὶ τῶν της ἐκπαιδεύσεως, ἀδιαφοροῦντες ἂν τὰ λεγόμενα ταῦτα εἶνε ὅλως ἀντιφατικὰ πρὸς τὰ ἐν τοῖς παιδαγωγικοῖς συγγράμμασιν αὐτῶν περιεχόμενα, ἂν ταῦτα ἀντίκεινται τῇ παιδαγωγικῇ ἐπιστῇ.

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Σ. ΣΤΡΟΥΜΠΟΣ

Μεταξὺ τῶν ἐπιφανεστέρων ἀνδρῶν καὶ ἐπιστημοτέρων ἐπιστημόνων της νεωτέρας Ἑλλάδος σπουδαιοτάτην κατέσχε θέσιν ὁ ἐπὶ πεντηκονταετίαν ὁλόκληρον μεταδώσας τὰ της ἐπιστήμης φῶτα ἀπὸ της ἑδρας τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου, ὡς καθηγητῆς τῶν Φυσικῶν ἐπιστημῶν, ὁ ἀειμνηστος καὶ πολυσέβαστος Δημήτριος Σ. Στροῦμπος. Ἐλθὼν εἰς Ἀθήνας τῷ 1838 εἰς ἐποχὴν καθ' ἣν τὸ πᾶν ἦτο εἰσέτι ἀμόρφωτον, ἀπαράσκευον εἰς χαῶδι κατὰστασιν, τὸ πᾶν ἐπρόκειτο νὰ συστηματοποιηθῇ καὶ διαπλασθῇ, ἀνέπτυξε τοσαύτην δύναμιν ἐνεργείας καὶ ἀκαταπονήτου φιλοπονίας, ὥστε δι' ἡλεκτρικῆς οὕτως εἰπεῖν ταχύτητος ἀπέσπασε τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐνοίαν, τὸν θαυμασμὸν καὶ τὴν δικαίαν ἐκτίμησιν τῶν τότε ἰθυνόντων, τῶν λογίων, καὶ τοῦ ἐπιστημονικοῦ κόσμου της ἐποχῆς ἐκείνης. Ἐσπούδασε τὰς θετικὰς ἐπιστήμας καὶ ἰδίᾳ τὴν φυσικὴν. Ἡ εἰδικότης αὕτη ἦν σπανία τότε. Διδάσκαλοι πολλοί, ἐπιστήμονες ὀλιγώτεροι, ἀλλ' ἄνθρωποι ἐντελῶς εἰδικοί σπανιώτατοι, διὸ ἀπετέλει προσωπικότητα, διακρινομένην ὅλως τῶν συγχρόνων του, καίτοι ἐν πολλοῖς συνταυτιζομένην, προσωπικότητα, ἥτις τὸν ἔθετεν ὑπεράνω τῶν πέριξ του καὶ τὸν καθίστα ἀλησμόνητον εἰς πάντα, ὅστις, ἔστω καὶ ἄπαξ, ἠτύχει νὰ τὸν γνωρίσῃ, καὶ τὸν ἀκροασθῇ, νὰ συνομιλήσῃ μετ' αὐτοῦ.

Ἡ ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ διδασκαλία τοῦ ἀειμνήστου ἀνδρός ὑπῆρξεν ἀληθῆς ἐποποιία, πάντες οἱ ἀνελθόντες τὸν οὐδὸν τοῦ ἀνωτάτου ἐκπαιδευτηρίου τούτου ὑπῆρξαν μαθηταὶ του.

Ὡς ἐπιστήμων, ὁ Στροῦμπος ὑπῆρξεν ἐντελῶς πρῶτης τάξεως.

Ἡκιστα ὁμοιάζων πρὸς τοὺς πλείστους τῶν παρ' ἡμῖν λογίων, δὲν ἤρκεσθαι εἰς τὴν ἀπὸ καθέδρας διδασκαλίαν, ἀλλὰ καὶ πλείστα συγγράμματα ἐξέδωκεν, ὡς, εἰς παλαιότερους μὲν χρόνους μέρη της Φυσικῆς καὶ Μηχανικῆς ἐν λιθογραφίᾳ, περὶ ἀνατροφῆς καὶ παιδείας, εἴτα τὰ «ἐπιστημονικὰ παράδοξα», ἀλλὰ καὶ γνωστότατον τὸ ἑλληνικὸν ὄνομα κατέστησεν ἐν Εὐρώπῃ διὰ της λαμπρᾶς συνεργείας του ἐν τοῖς Γαλλικοῖς περιοδικοῖς, Κόσμῳ καὶ οἱ Κόσμοι.

Τὸ λαμπρότατον ὅμως μέρος τοῦ ἐπιστημονικοῦ σταδίου

τοῦ Στροῦμπου ὑπῆρξαν αἱ νέαι πειραματικαὶ ἀποδείξεις καὶ αἱ ἀπλούστεραι μέθοδοι, ἃς εἶχεν ἀνακαλύψει. Αἱ σπουδαιόταται αὐτῶν, αἵτινες καὶ ἅπασαι ἐγένοντο δεκταί, εἶνε ἡ περὶ της Ἀρχῆς τοῦ Ἀρχιμήδους, διὰ τὰ ἀέρια, ἡ ἀνασκευὴ τῶν ἀλλοδαπῶν ἐπιστημόνων, τῶν ὑποστηριζάντων, ὅτι οἱ ἀρχαῖοι ἠγνόουν τὸ βάρος τοῦ ἀέρος, ἐνῶ ὁ Ἀριστοτέλης ἀναφέρει ῥητῶς τοῦτο. Εἴτα εἰς τὰ περὶ ζυγοῦ, τὰ περὶ μοχλοῦ τρίτου εἶδους, εἰς τὴν μηχανὴν τοῦ Ἀτβούδ, εἰς τὴν ἐντελεστέραν ἐξήγησιν τοῦ ὑδροστατικοῦ παραδόξου, περὶ φλογός, περὶ ἀμοιβαίας ἐπιδράσεως τῶν μαγνητικῶν βελονῶν, περὶ τοῦ ἡλεκτροφόρου, τὴν θεωρίαν περὶ της ἡλεκτρικῆς μηχανῆς τοῦ Χάλτζ, περὶ χαλαζῆς, περὶ διπλῆς τοῦ φωτὸς διαθλάσεως, περὶ τῶν ἐπιστημονικῶν ὄρων τῶν ἐν χρήσει παρὰ εὐρωπαϊοῖς κτλ. κτλ. κτλ.

Ὁ Δημήτριος Σ. Στροῦμπος Ἡπειρώτης, ὕφ' ὧν τῶν θαυμασιῶν ἀρετῶν της πατρίδος του, τὸ ταμειευτικὸν πνεῦμα, τὸ ἀκούραστον, τὸ ἐπιχειρηματικόν, ἐγεννήθη τῷ 1806 ἐν τῇ κώμῃ τοῦ Ζαγορίου της Ἡπείρου Κακουλίου ἐκ γονέων τὰ πρῶτα φερόντων ἐπὶ ἐμπορίᾳ καὶ πλούτῳ. Ὑπὸ διδάσκαλον τὸν Ἀναστάσιον Σακελλαρίου, τὸν ἐπικληθέντα διδάσκαλον της δούλης Ἑλλάδος, ἐδιδάχθη τὰ ἐγκύκλια μαθήματα ἐν τῇ ἰδιαιτέρᾳ αὐτοῦ πατρίδι καὶ ἐν Ἰωαννίνοις, εἴτα δὲ μετέβη εἰς Κέρκυραν πρὸς ἐξακολούθησιν τῶν σπουδῶν του εἰς τὴν Ἰόνιον Ἀκαδημίαν. Περαιτώντας ταύτας καὶ ὀργῶν εἰς εὐρυτέραν μάθησιν μετέβη εἰς Γενεύην της Ἑλβετίας καὶ κατετάχθη εἰς τὴν αὐτόθι Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν πρὸς ἀρμοδιωτέραν μελέτην τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν. Μετέπειτα ἀπελθὼν εἰς Παρισίους ἐφοίτησεν ἐν τῇ ἀνωτέρᾳ σχολῇ τῶν μηχανικῶν καὶ ἐν τῇ πολυτεχνικῇ ἀνεδείχθη ἄξιος πτυχίου, ἐν ᾧ χαρακτηρίζεται ὡς εἰς τῶν ἀρίστων μαθητῶν. Κατελθὼν εἰς Ἀθήνας ὡς ἐφθήμεν εἰπόντες, διωρίσθη τῷ 1838 καθηγητῆς της Φυσικῆς εἰς τὴν Στρατιωτικὴν Σχολὴν τῶν Εὐελπίδων, ἐνθα ἐξηκολούθησε διδάσκων ἐπὶ ὁλόκληρον εικοσιτετραετίαν.

Ἐντεῦθεν ἀμέσως ὁ Δ. Στροῦμπος ἐγένετο ὕψις ἐν τῷ ἔθν. Πανεπιστημίῳ, μετ' ὀλίγον ἔκτακτος καθηγητῆς καὶ εἴτα τακτικὸς τοῦ μαθήματος της Φυσικῆς, ἐπὶ πεντηκονταετίαν δὲ διδάξας ἐν τῷ ἀνωτάτῳ καθιδρύματι, ἀπέβη ἀληθὲς ὑπόδειγμα λαμπρᾶς διδασκαλίας, μύστου της ἐπιστήμης ἀφιερωμένου, εἰς τὸ καθῆκον αὐτοῦ. Ἀπεβίωσεν ἐν Ἀθήναις τὴν 24 Ἰανουαρίου 1890, ὁ δὲ θάνατος αὐτοῦ κατέλιπε μέγα κενόν, καὶ τὸ ἐπιφανὲς ὄνομά του θὰ περιβάλλῃ πάντοτε ἡ εὐγνωμοσύνη τῶν ὑπ' αὐτοῦ διδασκέντων.

ΜΙΑ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΥΠΑΡΕΙΣ

Ζῶν ἐρείπιον, φέρων τὰ ράκη της ζωῆς του, ἦν κατέστησαν προβληματικὴν αἱ πικραὶ καὶ λύπαι, ἐλπὶς ἀνεῦ ἐλπίδος, μορφὴ κεραμόχρους, ἦν ἔψησαν αἱ καυστικαὶ τοῦ